

Historische canon Korps Commandotroepen

Implementation Force en Stabilisation Force (IFOR en SFOR, Bosnië-Herzegovina), 1996-2001

Nederlandse commando's waren ook betrokken bij de pogingen van de internationale gemeenschap, specifiek de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), om de vrede in Bosnië vanaf 1996 te bestendigen. De lokale partijen hadden onder grote internationale druk eind 1995 de strijdbijl moeten begraven. Een 60.000 man sterke NAVO-troepenmacht, aanvankelijk *Implementation Force* (IFOR, 1996) en later *Stabilisation Force* (SFOR, vanaf 1997) geheten, ging toezien op de naleving van de militaire delen van het zogenoemde 'Vredesakkoord van Dayton'. IFOR en SFOR hadden een robuust, dwingend karakter.

De commando's vervulden in dit kader met collega-*Special Forces* uit andere NAVO-landen de rol van *Joint Commission Observers* (JCO's). Het JCO-concept stamde uit de tijd van de VN-vredesmacht UNPROFOR, toen commandanten kleine groepen goedgepaste commando's inzetten om hun ogen en oren in het operatiegebied te zijn. Omdat getrouwe naleving van het Dayton-akkoord geen zekerheid was, had het IFOR/SFOR-hoofdkwartier doorlopend behoefte aan directe informatie vanuit en over de burgerbevolking en van/over de voormalige strijdende partijen.

Daarnaast was er een KCT-detachement (eerst vier ploegen, later twee) actief bij het Nederlandse gemechaniseerde bataljon (Mechbat) dat aan IFOR en daarna SFOR was verbonden. Dit detachement commando's voerde vooral speciale verkenningen uit, met name in Midden-Bosnië, waar het Nederlandse Mechbat opereerde. In 1997 waren de commando's betrokken bij de arrestatie van twee Kroatische verdachten van oorlogsmisdaden in het Nederlandse operatievak. Daarbij kregen zij versterking van het KCT en het Korps Mariniers vanuit Nederland.

Het detachement commando's bij het Mechbat stopte in de zomer van 1998. Het aparte optreden met JCO's voor het SFOR-hoofdkwartier werd dat jaar juist weer hervat en duurde daarna tot en met 2001.